

LAKIALOITE 8/2003 vp

Laki hautaustoimilain 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

Edelliset valtiopäivät hyväksyi tänä keväänä viime töikseen hautaustoimilain, jonka tarkoituksena oli mm. varmistaa, että kaikki vainajat, siis myös ne, jotka eivät ole minkään kirkon tai uskonnollisen yhdyskunnan jäseniä, saavat hautapaikan samansisältöisin ehdoin kuin evankelis-luterilaisen seurakunnan jäsenet. Julkisuudessa on esiintynyt kirjoittelua siitä, etteivät evankelis-luterilaiset seurakunnat voi enää lainmuutoksen seurauksena antaa hautapaikkoja omina jäseninään oleville sotaveteraaneille ilmaiseksi. Vaikka tämä ei mielestämme pidä sinänsä paikkaansa, näyttää olevan tarpeen täsmentää juuri annettua, vahvistamatonta hautaustoimilakia lisäämällä siihen nimenomainen lainkohta, jossa asia todetaan.

Asian taustalla on evankelis-luterilaisen kirkon seurakuntien tai seurakuntayhtymien velvollisuus ylläpitää yleisiä hautausmaita. Hautausmaa voi olla useamman seurakunnan tai seurakuntayhtymän yhteinen. Evankelis-luterilaisen kirkon seurakunta tai seurakuntayhtymä on velvollinen vaadittaessa osoittamaan hautasijan vainajalle, jonka kotikuntalaisissa (201/1994) tarkoitettu kotikunta oli kuolinhetkellä seurakunnan tai seurakuntayhtymän alueella.

Evankelis-luterilaisen kirkon seurakunta ja seurakuntayhtymä voivat hautaustoimilain 6 §:n nojalla periä maksuja hautasijan luovuttamisesta, hautaamiseen liittyvistä palveluista ja haudan hoidosta. Maksusääntelyllä on merkitystä uskonnosta riippumattoman yhdenvertaisuuden näkökulmasta.

Evankelis-luterilaisen kirkon seurakuntien tai seurakuntayhtymien yleisillä hautausmailla maksujen perusteiden tulee olla samat kaikille, joilla on oikeus tulla haudatuiksi tietylle hautausmaalle. Seurakunnittain ja hautausmaittain hinnat voivat vaihdella. Kirkkovaltuusto vahvistaa hautaustoimen hinnastot.

Perustuslakivaliokunnan asiaa koskevan lausunnon (PeVL 71/2002 vp) mukaan uskonnosta riippumattoman yhdenvertaisuuden turvaa 2 momentin säännös maksujen perusteiden samuudesta kaikille, joilla on oikeus tulla haudatuksi tällaiselle hautausmaalle. Säännös merkitsee perustelujen mukaan sitä, että maksuja ei voida määritellä erilaisiksi sillä perusteella, onko haudattava seurakunnan jäsen vai ei. Perustuslakivaliokunta kuitenkin pitää hyväksyttävänä, että maksujen perusteena otetaan huomioon jäsenyysaika kirkossa.

Hallintovaliokunnan asiaa koskevan mietinnön (HaVM 21/2002 vp) mukaan evankelis-luterilaisen kirkon seurakunta ja seurakuntayhtymä voivat hautaustoimilakiehdotuksen 6 §:n nojalla periä maksuja hautasijan luovuttamisesta, hautaamiseen liittyvistä palveluista ja haudan hoidosta. Maksut saavat olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruiset. Lisäksi maksujen perusteiden tulee olla samat kaikille, joilla on oikeus tulla haudatuiksi seurakunnan tai seurakuntayhtymän hautausmaalle.

Säännös merkitsee sen perustelujenkin mukaan, että maksuja ei voida määritellä erilaisiksi sillä perusteella, onko haudattava seurakunnan jäsen. Hallintovaliokunta huomauttaa, että pe-

rustuslakivaliokunta pitää kuitenkin lausunnon-
saan hyväksyttävänä, että maksujen perusteena
otetaan huomioon jäsenyysaika kirkossa.

Hallintovaliokunnan käsityksen mukaan pe-
rustuslakivaliokunnan lausunto merkitsee sitä,
että on mahdollista poiketa hautaustoimilain val-
mistelussa omaksutusta samansuuruisten mak-
sujen lähtökohdasta. Säädösvalmistelussa ei saa-
dun selvityn mukaan ole pohdittu mahdollisuuksia
erilaisille maksuporrastuksille esimerkiksi
kirkon jäsenyyden ajallisen keston tai rintama-
veteraanitunnuksen perusteella.

Hallintovaliokunta katsoo, että perustuslaki-
valiokunnan lausunnossa ilmaistun kannan pe-

rusteella on pikaisesti syytä ryhtyä erilliseen
valmisteluun niiden edellytysten tarkemmaksi
määrittelemiseksi, joilla voidaan poiketa sama-
maksuisuuden periaatteesta. Valiokunta pitää
tärkeänä, että vastaisuudessakin on mahdollista
noudattaa useiden seurakuntien nykyistä tapaa
luovuttaa ilmainen hautasija sotaveteraaneille.

Katsomme tärkeäksi varmistaa lainmuutok-
sella mahdollisuus luovuttaa ilmainen hautasija
kaikille sotaveteraaneille.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että eduskunta hyväksyy seuraavan la-
kiehdotuksen:*

Laki

hautaustoimilain 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään päivänä _____ kuuta 2003 annetun hautaustoimilain (/2003) 6 §:ään uusi 3 momentti
seuraavasti:

6 §

Hautaustoimessa perittävät maksut

Maksuja voidaan porrastaa tai jättää koko-
naan perimättä seurakunnan jäsenyyden keston,
sotaveteraani- tai sotaleskiaseman tai muun

edellä verrattavaan seikkaan rinnasteisen yleis-
esti hyväksyttävän ja sovellettavan syyn nojal-
la ottaen huomioon perustuslaissa turvattu yh-
denvertaisuus lain edessä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta
20 .

Helsingissä 3 päivänä huhtikuuta 2003

Petri Salo /kok
Tuija Nurmi /kok
Reijo Paajanen /kok
Hanna-Leena Hemming /kok
Sirpa Asko-Seljavaara /kok
Eero Akaan-Penttilä /kok
Marja Tiura /kok

Pertti Hemmilä /kok
Anne Holmlund /kok
Jyrki Katainen /kok
Jari Koskinen /kok
Jyri Häkämies /kok
Suvi Lindén /kok
Heikki A. Ollila /kok

LA 8/2003 vp — Petri Salo /kok ym.

Paula Risikko /kok
Tapani Mäkinen /kok
Jere Lahti /kok
Martin Saarikangas /kok
Sari Sarkomaa /kok
Arto Satonen /kok
Ben Zyskowicz /kok

Juhani Sjöblom /kok
Raija Vahasalo /kok
Jari Vilén /kok
Timo Seppälä /kok
Kaarina Dromberg /kok
Irja Tulonen /kok